

KRØDSHERAD KOMMUNE

ÅRSBUDSJETT FOR 2019

ØKONOMIPLAN FOR PERIODEN 2019 – 2022

**Årsbudsjettet er første år i økonomiplanen og bindende.
Økonomiplanen forøvrig er retningsgivende.**

Rådmannens forslag

Innhold

Innhold	2
1. INNLEDNING OG HOVEDTREKK	3
1.1 Vekst og utvikling i Krødsherad kommune	3
1.2 Grovkortet overordnet analyse	5
1.3 Strategi og ambisjoner	6
1.4 Langsiktige mål	7
2 DRIFTSBUDSJETT FOR 2019	8
2.1 Statsbudsjettet	8
2.2 Organisering av budsjett og økonomiplanarbeidet	9
2.3 Hovedoversikt driftsbudsjettet for 2019 og økonomiplan 2019-2022	10
2.4 Sektor 1: Rådmannen	12
2.5 Sektor 2: Oppvekst og kultur	13
2.6 Sektor 3: Helse og Omsorg	16
2.7 Sektor 4: Teknisk drift og utbygging	19
2.8 Sektor 5: NAV	23
2.9 Sektor 6: Service og administrasjon	25
2.10 Sektor 7: Samfunns- og næringsutvikling	28
3 INVESTERINGSBUDSJETT FOR PLANPERIODEN.	30
Vedlegg 1: Budsjettskjema 1a og b	32
Vedlegg 2: Budsjettskjema 2a og b	33

1. INNLEDNING OG HOVEDTREKK

1.1 Vekst og utvikling i Krødsherad kommune

Statsbudsjett for 2019 gav Krødsherad kommune en økning i frie inntekter på 5,8 %. Dette gir gode muligheter for å omstille og innstille organisasjonen på den kraftige veksten i finanskostnader som kommer litt utpå 20-tallet. Økningen i rammetilskudd er hovedsakelig utløst av kalkuleerte økte demografiskostnader. I budsjettforslaget som nå legges fram må tjenestene hovedsakelig løse evt. volumøkning og økte brukerbehov innenfor kostnadsjusterte 2018-rammer. Rådmannen mener at det i tillegg til å prioritere eksisterende ressurser mer mot utviklingsrettede aktiviteter også er nødvendig å øke kapasiteten innenfor dette segmentet. Det er funnet midler innenfor eksisterende rammer til å utvide plan- og næringsarbeidet med ett årsverk, noe som er nødvendig for å kunne møte ambisjonene om en til dels kraftig befolkningsvekst i årene framover. Det økonomiske utgangspunktet for 2019 er godt, også ligger det et ubrukt 2019 som utover ordinær drift vil inneholde til dels omfattende oppgaver og prosjekter.

Innenfor de to tunge sektorene er det igangsatt omfattende innholdsreformer. Helse og omsorg er i gang med å etablere nye trinn i omsorgstrappa, noe som vil gi flere eldre bedre tilpassede tjenester. Det siktes mot å legge til rette for at flest mulig skal kunne bo lengst mulig hjemme, blant annet med ulike dag- og aktivitetstilbud og utrulling av velferdsteknologi. Det vil i første halvår 2019 bli igangsatt et transporttilbud hvor eldre fraktes til og fra dagtilbudet som vil gis i Kryllingheim-anlegget. Krødsherad kommune er avhengig av å få på plass dette mer differensierte omsorgstilbudet for å kunne møte framtidens behov på en god måte.

I oppvekst fortsetter de tunge prosjektene med inkluderende læringsmiljø, IKT og MOT. Dette er innsatsområder som griper langt inn i - og preger drifta til virksomhetene. Både Læringsmiljøprosjektet og MOT handler om holdninger. Læringsmiljøprosjektet tar for seg elevenes læringsmiljø og mobbing, hva skal til for at elevene har et godt skolemiljø som bidrar positivt til læringsutbytte. MOT tar utgangspunkt i å bygge ungdommers robusthet gjennom MOT til å leve, MOT til å bry seg og MOT til å si nei. Forhåpentlig vil disse innsatsene synes på neste generasjon kryllingers sjølfølelse og integritet.

Kommunedelplan Norefjell følger planen, og det jobbes for tida med høringsinnspillene. Det legges ned store ressurser i dette arbeidet, og foreløpig er resultatene lovende. Det er etablert flere grunneierkonstellasjoner som sammen har kommet med arealinnspill, og vi har et offensivt skisenter som vil videreutvikle konseptet sitt. Det virker som om det er felles ambisjoner for Norefjell, og en slags felles forståelse av hva som skal til for å nå nye «høyder», blant annet forholdet varme-kalde senger og byutviklingsgrep i fjellet. Noresund sentrum er også en del av kommunedelplanarbeidet, og det vurderes som svært viktig å skape mer aktivitet i sentrum.

Gjennom 2018 har det pågått en organisasjonsprosess der hovedmålet har vært å frigjøre kapasitet til mer utviklingsrettede oppgaver. I det nye organisasjonskartet er gamle sektor 1 splittet i ansvaret service og administrasjon (økonomi, personal, arkiv, service, IT, politisk sekretær, informasjon), og samfunns- og næringsutvikling (tidligere plan og utvikling). Denne enheten skal være spydspissen i den forsterkede satsingen på å gjøre Krødsherad attraktiv for nye innbyggere og næringslivet. Oppvekst får et utvidet ansvarsområde, og skal heretter også ta et ansvar for kulturfeltet. Parallelt med organisasjonsprosessen har det pågått og pågår utvikling av nye digitale løsninger. Kommune-Kari er en chatbot som besvarer

spørsmål fra innbyggere, automatiske meglerleveranser er innført og mot slutten av året vil innbyggerportalen, hvor alle kan gå inn på sin eiendom, faktura, vannforbruk etc, bli tilgjengelig. En videreutvikling av den digitale organisasjonen vil fortsette gjennom 2019.

I rådmannens budsjettforslag ligger det til grunn at Krødsherad kommune fra 1.07.2019 inngår i et vertskapssamarbeid med Kongsbergregionen IKT (går som egen sak i møterunden). Økt stabilitet, økt robusthet, bredere kompetansemiljø, økt sikkerhet, bedre innkjøpsavtaler og Helpdesk 24/7 er viktige grunner som ligger bak forslaget om å skifte leverandør av IKT-driftstjenester. Dette er et godt og framtidsrettet grep for Krødsherad kommune for å sikre tjenester/leveranser av høy kvalitet på et stadig viktigere område.

Krødsherad, 22.11.2018
Stig Rune Kroken
rådmann

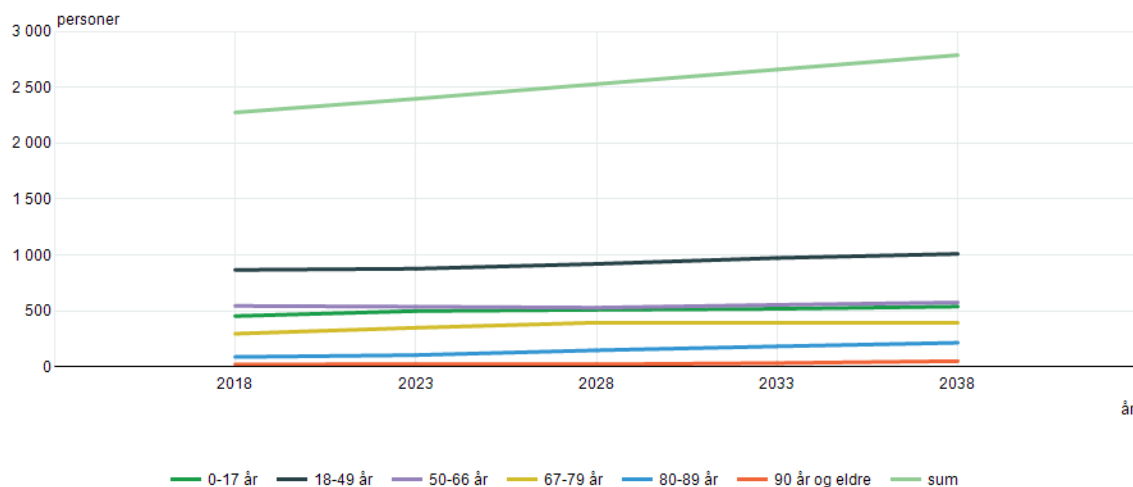
1.2 Grovkortet overordnet analyse

Krødsherad kommune hadde ved inngangen til 2018 en kjernesunn økonomi. Svært solide fond, betydelig årsresultat og lav gjeld pr innbygger. Dette gav en 6. plass på Kommunebarometeret innenfor området økonomi i 2018. I statsbudsjettet for 2019 havnet Krødsherad kommune på samme plassering når målingen var økning i frie inntekter fra 2018 til 2019. Ved å legge utvalgte objektive data om nå-situasjon har Krødsherad kommune et godt økonomisk handlingsrom.

Det er igangsatt og vedtatt store prosjekter som vil endre på dette bildet. Rehabiliteringen av Kryllingheimen er i gang, utvidelse av Noresund barnehage er i gang, planlegging av ny renseløsning for Norefjell er i slutfasen og det fysiske arbeidet starter litt ut i 2019, og det er vedtatt å renovere skolene/bygge nye skoler. De foreløpige beregningene viser at driftsbudsjettet vil få en økt belastning på opptil 20 mill. kr. i løpet av noen få år. Det er foreløpig ikke konkludert på en strategi for å møte dette framtidsbildet.

Det som ligger til grunn for alle byggeprosjektene, med unntak av Kryllingheimen, er en svært optimistisk ambisjon om befolkningsvekst. Det tilrettelegges for 36 nye barnehageplasser på Noresund, skolebyggene dimensjoneres for 350-400 elever (259 i dag), og på fjellet planlegges det med rensekapasitet for 100 nye boenheter pr år. SSB sin mest optimistiske befolkningsframskriving med høy nasjonal vekst sier følgende:

Framskrevet folkemengde 1. januar, etter alder og år. Krødsherad, Høy nasjonal vekst (HHMH).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Hvis utviklingen over inntreffer vil det ta noen flere år enn til 2038 før barnehagene og skolene er fulle. Prognosene tar ikke eksplisitt inn i seg at det vil bli bygget ny Ringeriks-bane og E16, og framskrivingen er basert på generell høy nasjonalt vekst. Det mest gledelig ved denne tabellen er at årsklassen 18-49 år har en økning utover i perioden. Det bedrer forutsetningene til å lykkes med å øke folketallet.

Situasjonsbildet med ferske befolkningsdata fra 30.09 i år forteller at antallet innbyggere i Krødsherad har gått ned fra 2277 ved årets inngang, til 2245 når årets ni første måneder var telt opp. Det er for tidlig å stadfeste at dette er en trend, men det er viktig å ha oppmerksomhet mot boattraktivitet, og analysere hva som ligger bak tallene.

1.3 Strategi og ambisjoner

Årets budsjettokument inneholder en mål-del som du nå er i gang med. Under lanseres et overordnet rammeverk for utvikling, forslag til langsiktige mål og forslag til utredninger i 2019. Gapet mellom nå-situasjon og framtida det planlegges for er stort. Det betyr ikke at ambisjonene må justeres, men at det må målrettes ressurser til arbeidet med å tette gapet.

Figuren over illustrerer en mulig styringsmodell for vekst og utvikling. Boksen til høyre «tjenesteproduksjon og forvaltning» vil fortsatt være den klart dominerende ressursmessig, samtidig som det må prioriteres ressurser til de øvrige områdene for å oppnå ønskede resultater. I tillegg er det nødvendig at ansattes-, politikeres- og innbyggers engasjement påvirkes av prioriteringene i modellen. Styringsgruppa for kommuneplanens samfunnsdel gav sin tilslutning til visjonen «Vertskap i Verdensklasse» i sitt møte den 1.11.2018. Visjonen setter fokus på en grunnholdning til andre mennesker, turister, besøkende etc. Alle virksomheter og tjenester skal selv definere egen vertskapsrolle ovenfor elever, foreldre/foresatte osv. 2019 vil bli brukt til å

fylle visjonen med innhold. Det å utøve en god vertskapsrolle på alle nivåer anses som en strategi for å tiltrekke seg flere innbyggere og bedre legge til rette for vekst i næringslivet.

1.4 Langsiktige mål

Basert på ovennevnte samt hva en kommune skal være, foreslår rådmannen at det skal arbeides mot å nå følgende mål i økonomiplanperioden. Det foreslår videre enkeltutredninger som kan Videre foreslås det enkeltutredninger på viktige samfunnsområder.

- 1 Antall innbyggere i Krødsherad øker.
- 2 Antall arbeidsplasser i Krødsherad øker.
- 3 Omsetningen for handel- og reiselivsorientert virksomhet øker.
- 4 Noresund sentrum utvikles til et kompakt tettsted med innslag av bykvaliteter.
- 5 Krøderen videreutvikles som et levende lokalsamfunn.
- 6 Innbyggerne i Krødsherad kommune opplever å ha tilgang til et godt og relevant tjenestetilbud.
- 7 Krødsherad kommune er en attraktiv arbeidsgiver med kompetente og serviceorienterte medarbeidere.

Følgende utredninger vil bli sentrale i 2019:

Utredninger i 2019

- Strategi for vekst og utvikling
- Helhetlig boligpolitikk
- Midt-Buskerud som enhet i region Viken
- Barne- og ungdomsbolig lokalisert i Krødsherad
- Etablering av Frivillighetssentral

Rådmannen kommer tilbake med egne saker vedrørende de forskjellige utredningene.

2 DRIFTSBUDSJETT FOR 2019

2.1 Statsbudsjettet

Kort om forslaget til statsbudsjett:

- Vekst i frie inntekter på 2,6 % til kommunene
- Veksten i frie inntekter er regnet fra inntektsanslaget i 2018 beregnet i revidert nasjonalbudsjett. Skatteinntektene øker mer enn forventet og reell vekst i kommunenes inntekter fra 2018 til 2019 blir dermed lavere enn angitt i statsbudsjettet.
- Psykologer i kommunene 50 mill. kr.
- Fastleger i kommunene 25 mill. kr.
- Dagaktivitetstilbud for demente 50 mill. kr.
- Investeringsstilskudd til heldøgnsomsorg 130 mill. kr.
- Utskrivningsklare rus og psykiatri 185 mill. kr.
- Opptrappingsplan for rusfeltet 281 mill. kr.
- Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering 100 mill. kr.
- Innslagspunktet for refusjon til ressurskrevende tjenester foreslås økt med 50.000 kr mer enn lønnsveksten.
- Deflator 2,8 %, lønnsvekst 3,25 %. Sektorene er kompensert for lønnsvekst i sine budsjetter.
- Innføring av betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter psykiatri og rus.
- Pedagognorm i skole utvides fra 01.08.2018. Ordningen fullfinansieres på landsbasis, men får ulike utslag fra kommune til kommune.
- Innføring av bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm i barnehagene. KS har beregnet at reformen er underfinansiert med 400 mill. kr på landsbasis.
- Økning av makspris i barnehagene som finansierer nye tiltak som utvidelse av gratis kjernetid til 2-åringer.
- For at det reelt sett skal være en økning i frie inntekter fra 2018 til 2019 forutsetter regjeringen at det effektiviseres med 0,5 %.
- Krødsherad kommune får for 2019 skjønnstilskudd i første tildeling på kr. 1 mill. Dette hovedsakelig for å dekke opp for kostnader som ikke er fanget opp av andre ordninger. Det er ikke gitt at dette tilskuddet videreføres i 2020.
- Det foreslås at den kommunale skattøren for 2019 nedjusteres til 11,55 pst.
- Distriktkommunetilskuddet er videreført. For Krødsherad sin del utgjør det 2.850 mill. kr. i 2019.
- I rådmannens budsjettforslag for 2019 er det lagt til grunn forutsetningene i forslag til statsbudsjettet når det gjelder vekst i skatteinntektene/inntektsutjevningen og rammetilskudd. Skatteinntektene for 2018 ser positive ut pr nå, men rådmannen velger likevel å benytte regjeringens anslag for 2019.
- Midt-Buskerud har fått kr. 450.000 til videreføring av prosjektet «Innovasjon og digitalisering».

2.2 Organisering av budsjett og økonomiplanarbeidet

Arbeidet med årsbudsjett 2019 og økonomiplan 2019 - 2022 er i hovedsak en videreføring av de arbeidsformer som er lagt til grunn for de siste års budsjettarbeid. Sektorene har lagt fram sine analyser, behov og ønsker i dialogmøter med formannskapet, og det er gjennomført et informasjonsmøte med organisasjonene med mulighet til å komme med innspill i etterkant. Fagforbundet har benyttet seg av denne, og tilbakemeldingen derfra følger som vedlegg til saken.

Økonomiplanen er et verktøy for å kunne gjøre en vurdering av strategiske valg og det er også nødvendig å se omstillingsarbeidet med et perspektiv utover årsbudsjettet. Rådmannen vil belyse kommunens framtidige økonomiske rammebetingelser i egen sak første halvår 2019. Prinsippet med rammebudsjettering (nettobudsjett) er videreført, og budsjettet presenteres som tidligere på hovedtallsnivå/sektornivå. Økonomiplan og årsbudsjett er satt opp etter netto rammer for følgende områder.

- Rådmannen
- Oppvekst og kultur
- Helse og omsorg
- Teknisk drift og utbygging
- NAV
- Service og administrasjon
- Samfunns- og næringsutvikling

For hver sektor er det utarbeidet en tabell som viser endringer fra vedtatt nettoramme for 2018 til forslag til budsjett for 2019. Det vises til nærmere omtale under hver sektor sitt kapittel.

2.3 Hovedoversikt driftsbudsjettet for 2019 og økonomiplan 2019-2022

Tabellen nedenfor viser hovedoversikten for driftsbudsjettet for perioden 2019 til 2022. Første år i perioden er bindende, mens de øvrige år er retningsgivende.

HOVEDOVERSIKT BUDSJETT 2019 / ØP

Vedtatt				
2018	2019	2020	2021	2022
Skatt på inntekt/ formue	-68 647 000	-70 946 000	-70 946 000	-70 946 000
Ordinært rammetilskudd	-74 756 000	-82 021 000	-82 021 000	-82 021 000
Skatt på eiendom	-12 300 000	-12 500 000	-12 500 000	-12 500 000
Andre skatter				
Generelle statstilskudd	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000
Sum frie inntekter	-157 003 000	-166 767 000	-166 767 000	-166 767 000
Renteinntekter og utbytte	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000
Renteutgifter	3 989 900	6 340 500	6 863 200	7 194 300
Avdrag på lån	8 064 100	10 533 900	11 210 500	12 683 800
Netto finans og gjeld	10 704 000	15 524 400	16 723 700	18 528 100
Til ubundne avsetninger	205 000	205 000	205 000	205 000
Til bundne avsetninger	4 058 800	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Bruk tidl. års mindreforbr.				
Bruk av ubund. avsetninger				
Bruk av pensjonsfond	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
Bruk av bundne avsetninger	-680 000	-80 000	-80 000	-80 000
Netto avsetninger	2 783 800	2 325 000	2 325 000	2 325 000
Overført til inv.budsjett	810 000	0		
Sum overf. Inv.budsjett	810 000	0	0	0
Til fordeling drift	-142 705 200	-148 917 600	-147 718 300	-145 913 900
Rådmann	29 131 500	8 437 100	8 437 100	8 437 100
Oppvekst og kultur	48 395 700	52 440 500	51 967 500	51 967 500
Helse og omsorg	53 332 200	56 872 800	56 872 800	56 872 800
Teknisk drift og utbygging	8 776 800	8 503 200	8 503 200	8 503 200
Nav	3 069 000	3 103 000	3 103 000	3 103 000
Service- og administrasj.		15 565 700	15 565 700	15 565 700
Nærings- og samf.utvikl.		3 995 300	3 995 300	3 995 300
Ufordelt innsparing			-726 300	-2 530 700
Sum netto driftsramme	142 705 200	148 917 600	147 718 300	145 913 900
Overskudd/avsetninger	0	0	0	0

Skatt på inntekt og formue er budsjettert i tråd med Regjeringens forslag i statsbudsjettet.

Ordinært rammetilskudd er budsjettert i tråd med Regjeringens forslag i statsbudsjettet.

Skatt på eiendom er budsjettert på reelle inntekter i 2018 samt nye skatteobjekter i form av fritidsboliger.

Generelle statstilskudd er hovedsakelig rentekompensering fra staten knyttet til tidligere investeringer innenfor skolebygg og omsorg. Dette er ikke justert ned i forhold til rentesats – jfr. den øvrige budsjettering av rentekostnader/-inntekter

Renteinntekter og utbytte er renteinntekter på Krødsherad kommunes bankinnskudd samt renter av ansvarlig lån Krødsherad everk. Det er ikke budsjettert med utbytte.

Renteutgifter er budsjettert med en rentesats på 2,5%. Dette er noe høyere enn den effektive renten vi har på våre lån i dag. Nye lån, som er foreslått opptatt i 2019, er budsjettert med opptak på ulike tidspunkt gjennom året. Renter og avdrag er lagt inn i henhold til vedtatte og foreslåtte investeringer. Låneopptak til skolebygg er ikke tatt inn i budsjettforslaget.

Avdrag på lån er budsjettert i tråd med vår avdragstid på de ulike lånene.

Til ubundne avsetninger – dette er avsetning av mottatte konsesjonsavgifter.

Til bundne avsetninger - avsetning bundet opp til investering skole.

Bruk av pensjonsfond – det er lagt til grunn at økning amortisering av premieavvik for premieavviket som inntektsføres dekkes ved pensjonsfond.

Bruk av bundne avsetninger – det er lagt opp til at kr 80.000,- til trivselsassistenter finansieres ved bruk av testamentarisk gave.

Til fordeling drift – dette er det beløpet man har igjen av fellesinntektene til drift i sektorene etter at finansieringsutgifter/-inntekter er dekket inn. I tabellen ser man nettorammene til de ulike sektorene og utviklingen i dem. For en mer detaljert oversikt over de ulike endringene som er lagt inn fra 2018 til 2019 vises det til sektoromtalen.

2.4 Sektor 1: Rådmannen

Tabellen viser endringer fra 2018 til 2019, og overføring av midler til andre sektorer.

Sektor 1: Rådmannen: Aktivitetsendring					
	2018	2019	2020	2021	2022
Grunnlag ramme	29 865 000	29 131 500	8 437 100	8 437 100	8 437 100
Rammeendring - sektor 2		-3 374 000			
Rammeendring - sektor 6		-14 101 300			
Rammeendring - sektor 7		-3 870 200			
Økte kostnader:					
Avsetning lønnsoppgjør	2 000 000	2 400 000			
Økt lønnskostnad - fra oppgjør 2018	473 500	101 100			
Kirkelig fellesråd - økte lønnskostnader	48 000				
Regionråd - diverse	200 000	150 000			
Skiløyper Norefjell - tråkking	100 000				
Vedlikehold kirker - engangstilskudd	130 000				
Kommunedelplan Norefjell og områdeplaner	500 000				
IKA-Kongsberg - medlemsskap/innskudd	405 000				
Byggesak: Konsulentkjøp	150 000				
PLU: Lisenser IKT	40 000				
Beredskap: Koordinator	90 000				
Bredbånd - KK's andel	600 000				
KK andel - Krødsheradhallen	130 000				
Reduserte kostnader:					
Stortingsvalg	-50 000				
Avsetning lønnsoppgjør 2018	-2 000 000	-2 000 000			
Vedlikehold kirker - engangstilskudd	-100 000				
Prosjekt utvidelse eiendomsskatt	-1 600 000				
Prosjekt sykkel og fiske	-100 000				
Prosjekt tettstedsutvikling	-100 000				
Barnehage - overføring til sektor 2	-1 050 000				
Økte inntekter:					
Byggesaksgebyr	-400 000				
Reduserte inntekter:					
Diverse justeringer					
	29 331 500	8 437 100	8 437 100	8 437 100	8 437 100
Rammereduksjon	-200 000				
Ny ramme - overført hovedoversikt	29 131 500	8 437 100	8 437 100	8 437 100	8 437 100

Sektor 1 – rådmannen – omfatter rådmannskontoret, politisk styring, regionråd og avsetning til lønnsoppgjøret.

2.5 Sektor 2: Oppvekst og kultur

Tabellen viser de endringer som er innarbeidet i budsjettet.

Sektor 2: Oppvekst og kultur: Aktivitetsendring					
	2018	2019	2020	2021	2022
Grunnlag ramme	46 575 000	48 395 700	52 440 500	51 967 500	51 967 500
Rammeendring - fra sektor 1		3 374 000			
Økte kostnader:					
Økt lønnskostnad - fra oppgjør 2018	1 429 700	1 177 800			
Okt lønnskostnad Kirkelig fellesråd		34 000			
Avslutningsekskursjon 10 klasse - årets	101 500	52 500			
Artists in Residence		40 000			
Vedlikehold kirker - engangstilskudd 2019		100 000			
Gjesteelev		525 000			
PPT		500 000			
Pedagognorm barnehage		500 000			
Økning pensjonspremie	116 500				
Kompetanse	110 000				
Inkl. lær	150 000				
Barnehage - opprettelse avdeling	1 050 000				
Miljøarbeider - grunnskole	250 000				
Kommunal andel - gulv Idrettshall		473 000			
Reduserte kostnader:					
Avslutningsekskursjon 10 klasse - fjorårets	-77 000	-101 500			
Prosjektledelse investeringer skolebygg	-700 000				
Opprettholdelse 7. klassetrinn	-200 000				
Nedleggelse 1 avdeling - (modul) 2017		-2 500 000			
Kommunal andel - gulv Idrettshall			-473 000		
Vedlikehold kirker - ekstraordinært 2018		-130 000			
Økte inntekter:					
Justering SFO og barnehage	-110 000				
Reduserte inntekter:					
Diverse justeringer					
	48 695 700	52 440 500	51 967 500	51 967 500	51 967 500
Rammereduksjon	-300 000				
Ny ramme - overført hovedoversikt	48 395 700	52 440 500	51 967 500	51 967 500	51 967 500

Sektoren omfatter følgende tjenesteområder:

Noresund barnehage, Krøderen barnehage, Noresund skole med SFO, Krøderen skole med SFO, Krødsherad kommunes andel av interkommunal P.P.T, voksenopplæring etter Opplæringslovens § 4A-2, kommunal musikk og kulturskole, Ungdomsklubben og oppfølging av Krødsherad Ungdomsråd.

Sentrale føringer for arbeidet, samt statlige og kommunale føringer for 2019:

- Skolene følger opp *Opplæringsloven* med *Læreplanen L06* som sentral forskrift.
 - Styrking av arbeidet med tidlig innsats ved at kommunen får eget statlig tilskudd til stillinger på 1.- 4. trinn.
 - Alle elever fra 7.trinn og ut ungdomstrinnet får egen PC til læringsarbeidet.
 - Kommunalt tilskudd til 10.trinns reise til Polen på 3500 kroner pr elev.
 - MOT koordinator videreføres med avsatt økonomisk ramme på 200 000 pr år.
- Barnehagenes arbeid følger opp *Lov om barnehager* med *Rammeplan 2017* som sentral forskrift.
 - Ny pedagognorm i barnehagen med en pedagog pr 14 barn fra 01.08.17
 - Bemanningsnorm i barnehagen tre voksne pr 18 barn
 - Det foretas så langt som mulig løpende inntak av barn i de kommunale barnehager, jfr. eget kommunestyrevedtak.
- *Lov om voksenopplæring* danner grunnlag for omfanget av tjenesten.
- Musikk- og kulturskolen videreføres innenfor dagens ramme.
- Ungdomsklubben videreføres innenfor dagens ramme.

På alle områdene vil det bli arbeidet med å videreutvikle tjenestesamarbeid i Midt-Buskerud. Dette for å sikre kraftfulle støttetjenester til kjernevirksomheten i sektoren.

Hovedmålet for sektoren for 2018 er:

Skole og barnehagetilbudet i Krødsherad skal ha en høy faglig kvalitet som bidrar til å øke elevenes faglige resultater, og som bidrar til at elevene gjennomfører videregående opplæring. Alle barn og unge skal oppleve å være inkludert i lek og læringsmiljøet.

Utfordringer og utviklingstrekk.

- Tidlig innsats både i barnehage og skole er en viktig strategi for nasjonal barnehage- og skolepolitikk. For å oppnå god effekt av opplæringen kan det være en utfordring for Krødsherad at dagens skoletilbud er tilrettelagt slik at elevene først på sjette trinn får undervisning daglig.
- Desentralisert kompetanseutvikling er en ny strategi for kompetanseutvikling innen skole og etter hvert barnehager. Krødsherad kommune er her i nettverk med Sigdal, Modum, Hole og Ringerike.
- Skolene og barnehagene i Krødsherad har takket ja til å delta i den nasjonale satsingen «Inkluderende læringsmiljø». Det vil gi sektoren en ressurs tilsvarende en 40 prosent stilling ut skoleåret 2018/2019.

- Det er investert store summer i IKT-utstyr og opplæring. Det er svært viktig at IKT-prosjektet følges opp og blir implementert i daglig drift.

Barnehagene og skolene har igangsatt omfattende prosjekter som krever tid, rom og ressurser for å bli implementert i den daglige drifta, og oppnå ønsket effekt. I tillegg til det ovennevnte innføres MOT i tråd med tidligere politiske vedtak. Dette er gjennomgripende prosjekter som samlet sett vil kunne ha stor betydning for barn og unges utvikling i Krødsherad.

Bemanning

- Bemanningsnormen for SFO er i henhold til kommunalt vedtak 15 barn pr. ansatt.
- Bemanningsnormen for barnehagene følger krav i Barnehageloven. Fra 01.08.18 en pedagog pr 14 barn over tre år og en pedagog pr 7 barn under tre år. Videre er det fastsatt bemanningsnorm med tre voksne pr 18. barn. Dette er en norm som i hovedsak gjennomføres allerede.
- Bemanningsnormen for skolene vil først inntre fra 2019.

Beregning av budsjetttramme 2019

Sektorens budsjetttramme for 2019 er en videreføring av ramma gitt i 2018, justert for lønnsvekst som resultat av lønnsoppgjør 2018. Sektoren ble i 2017 og 2018 tilført midler på bakgrunn av økt etterspørsel etter barnehageplasser. Når etterspørselen etter barnehageplasser nå er redusert og behovet ivaretas innenfor opprinnelige rammer, er midlene trukket tilbake.

Kommunestyret har vedtatt å dekke avslutningsekskursjon for 10. kasse med øremerket tilskudd på 3.500 kr pr. elev. I tillegg skal skolen stille nødvendig antall lærere til disposisjon for gjennomføring av turen. Dette gjelder for hele økonomiplanperioden. Ordningen videreføres med justering av ramme.

Investeringer:

Bærbar PC- til elever videreføres. Dette innebærer at alle elever får bærbar PC fra skolestart i 7. klasse. Vedtaket gjelder for hele økonomiplanperioden.

2.6 Sektor 3: Helse og Omsorg

Sektor 3: Helse og omsorg: Aktivitetsendring

	2018	2019	2020	2021	2022
Grunnlag ramme	52 198 000	53 332 200	56 872 800	56 872 800	56 872 800
Økte kostnader:					
Økt lønnskostnad - fra oppgjør 2018	1 237 200	937 900			
Økning hjemler		400 000			
Barnevernfaglig administrasjon	47 000				
TTF		240 000			
Tiltak nye brukere - kjøp av tjenester	1 360 000	2 800 000			
Helsestasjonsvirksomhet	30 000				
Barnevern - hjemme	40 000				
Psykolog	160 000				
Velferdteknologi - samarb. andre komm.	60 000				
Medisindispensere	250 000				
Reduserte kostnader:					
Ergoterapeut - prosjekt 1 år	-650 000				
Barnevern	-800 000				
Turnus TTF	-400 000				
Overført sektor 6 - omorganisering		-837 300			
Økte inntekter:					
Reduserte inntekter:					
Diverse justeringer					
	53 532 200	56 872 800	56 872 800	56 872 800	56 872 800
Rammereduksjon	-200 000				
Ny ramme - overført hovedoversikt	53 332 200	56 872 800	56 872 800	56 872 800	56 872 800

Tjenesteområdene:

- Legetjenester (legesenter og legevakt),
- Kommunelege
- Forebyggende helse
 - Helsestasjon- og skolehelsetjeneste,
 - Fysioterapi og friskliv
 - Psykisk helse
- Sykehjem
- Hjemmebasert omsorg, inkludert dagsentertilbud
- Tjenester til funksjonshemmede
- Interkommunalt barnevern (Midt-Buskerud)
- Krisesenter (Ringeriksregionen)

Bemanning

Helse og omsorg har til sammen 61,2 årsverk. Bemanningen er knyttet opp mot det enkelte tjenesteområde, samtidig som målsettingen er å arbeide mot bedre samordning og bruk av ressurser på tvers. Lederrollene er besatt og sektoren har i løpet av året reduserte årsverk til administrasjon. Fagleder har overtatt som leder av hjemmebasert omsorg og fagleder økonomi og personal er overført til ny sektor. Saksbehandler for tildeling av tjenester arbeider i 50 % stilling.

Styringssignaler i statsbudsjettet for 2019 for helse- og omsorg er:

- «Leve hele livet» - kvalitetsreform for eldre som omfatter både hjemmeboende og beboere på sykehjem
- Fortsatt satsning på Hverdagsrehabilitering
- Økt innsats på velferdsteknologi
- Fortsatt satsing på psykisk helse og rusomsorg
- Økt satsning på skolehelsetjenesten med vekt på psykisk helse

Utfordringsbildet:

1. Økonomi og drift

Den daglige driften er utfordrende. Ved inngangen til 2018 var sykefraværet høyt, noe som både er kostnadskrevende og ressurskrevende for lederne å håndtere. Sykefraværet har imidlertid i siste halvdel av året stabilisert seg på et lavere nivå.

2. Nye og komplekse pasientsituasjoner

Stadig kortere liggetid på sykehus medfører økt belastning på kommunene, uten at det har blitt tilført ressurser. I tillegg har vi nye brukere som krever stor ressursinnsats for at de skal få tilfredsstillende helse og omsorgstilbud.

3. Manglende tilbud i egen kommune

I mangel av egne tilbud, f.eks. til barn og unge med ekstra behov må vi kjøpe tjenester fra nabokommuner. Dette er ikke bærekraftig på sikt (se tiltak).

4. Manglende trinn i omsorgstrappa

I dagens omsorgstjeneste er det kun to alternativer for brukere med store omsorgsbehov; hjemmetjeneste eller sykehjem. Kommunen har behov for et nytt trinn som medfører at vi utsetter behovet for langtidsplass. Omsorgsbolig med bemanning (Omsorg+) vil være en god og trygg løsning for mange brukere (se tiltak).

5. Rekruttere og beholde arbeidskraft

Når det gjelder rekruttering av sykepleiere er vi, i likhet med mange andre kommuner, i sterk konkurranse med spesialisthelsetjenesten. Våre nabokommuner gir nå lønnstilskudd for å rekruttere sykepleiere, noe som bør vurderes også her. Omsorgssektoren har svært mange hjelpepleiere som har jobbet her i en årrekke som nærmer seg pensjonsalder. I tillegg til å være på tilbudssida når det gjelder å ta i mot lærlinger må vi også vurdere seniortiltak for å få hjelpepleiere til å stå lenger i jobb. Dette må skje i samarbeid med de tillitsvalgte og den enkelte ansatte.

Prioriterte tiltak utenom hovedmålene:

- **Utrede behov og muligheter for omsorgsbolig med dagbemanning**
- **Vurdere lederstruktur i helse og omsorg**
- **Vurdere nye avtaler for de private fysioterapeutene**
- **Styrke samarbeidet mellom psykisk helse og ruskonsulent**

2.7 Sektor 4: Teknisk drift og utbygging

Sektor 4: Teknisk drift og utbygging: Aktivitetsendring

	2018	2019	2020	2021	2022
Grunnlag ramme	9 072 000	8 776 800	8 503 200	8 503 200	8 503 200
Økte kostnader:					
Økt lønnskostnad - fra oppgjør 2018	304 800	273 400			
Kommunale veger	100 000	100 000			
DRBV: Økte kostnader	220 000				
Reduserte kostnader:					
Reduksjon VAR- lån		-400 000			
Bioenergi	-375 000				
Økte inntekter:					
Husleie - nye boliger	-85 000				
Ambulansestasjon - ny	-170 000				
Husleie - generell	-90 000				
Reduserte inntekter:					
Drift moduler barnehage		-247 000			
Diverse justeringer					
	8 976 800	8 503 200	8 503 200	8 503 200	8 503 200
Rammereduksjon	-200 000				
Ny ramme - overført hovedoversikt	8 776 800	8 503 200	8 503 200	8 503 200	8 503 200

I henhold til lønnsoppgjør for 2019 er lønnskostnader innarbeidet. Det er videre lagt inn en styrking av kommunale veger. Sektoren vurderer i tillegg til styrkingen av rammen å bruke midler fra sektorens eget fond for å gjøre større driftstiltak langs de kommunale vegene.

Gebyrinntekter vann, avløp og renovasjon (VAR) beregnes etter selvkost og påvirker ikke driftsbudsjettet direkte. Inntektene kommer som gebyrer på teknisk mens utgiftene føres som renter og avdrag under felleskapitlet. Som en følge av større investeringer på nytt renseanlegg trekkes derfor rammen til sektoren med et beløp tilsvarende økning i kapitalkostnader. Generelt må det i tiden som kommer påregnes større endringer i VAR-gebyrene. Dette følger av

- Innføring av vannmåler. Dette vil tradisjonelt medføre at vannforbruket faller. Noe økning i gebyrene må derfor påregnes for å sørge for selvkost
- Nytt renseanlegg
- Avvanningstiltak på eksisterende Noresund renseanlegg til nytt renseanlegg på Bjøre er satt i drift.

- Avslutnings- og etterdriftsplan på Slettemoen. Dette vil påvirke gebyrene på avløp, spredt avløp og renovasjon.

Husleiesatsene for 2019 (inntekter fra utleie av kommunale boliger) reguleres i tråd med husleiekontraktene; deflator på 2.8 % legges til grunn for regulering.

Generelt vil sektoren bemerke at det forventes større utgifter til energi i 2019. Dette følger av høyere strømpriser.

Sektoren omfatter følgende tjenester:

Vann, avløp, renovasjon, kommunale veger, brann-, rednings- og feiervesen, drift og vedlikehold av kommunale bygg og anlegg, herunder også parker og plasser. Sektoren drifter anleggene til NVA og ivaretar oppgaven daglig ledelse av NVA.

I 2019 skal følgende gjennomføres:

Vann og avløp

- Rehabiliterer vannledning sør for Bjøre. Dette er en strekning med et stort behov for rehabilitering som følge av slitte rør og lekkasjer. Dette vil finansieres med låneopptak.
- Innføring av vannmålere i Krødsherad kommune og igangsette arbeidet for NVA.
- Dersom man har kapasitet, vil man prosjektere videre vannforsyning i Bjertnesområdet.
- Drifte og bistå med utbygging av ledningsnett og anlegg etter NVAs planer. Driftsutgiftene dekkes av NVA i henhold til gjeldende avtale med selskapet.
- Følge opp NVAs abonnenter og sikre selskapets økonomi.
- Framtidig renseløsning. Man skal i 2019 bygge infrastruktur fra eksisterende renseanlegg på Noresund til ny lokasjon på Bjøre, samt at man har som mål å etablere tett bygg for renseanlegg på Bjøre før vinteren 2019.
- Det gjennomføres avvanningstiltak på Noresund RA frem til ny renseløsning er klar. Dette er en ekstra driftskostnad til nytt RA er etablert.
- Iverksette tiltak etter pålegg fra FMBU på for avslutning- og etterdrift på Slettemoen. Dette innebærer trolig å grave opp store mengder eldre slam og sende for lovlig sluttbehandling.
- Spredt avløp. *Tilsynskontoret for spredt avløp i Drammensregionen* tar over driften av spredt avløp, saksbehandling og tilsyn i forbindelse med dette fra 1.januar 2019. Det planlegges å starte med tilsyn på Norefjell i 2019. Man vil prioritere å gå tilsyn på anlegg hvor man er i nærheten av offentlige avløpsledninger for slik å gi pålegg om påkobling. Dette vil medføre mindre forurensning og bedre driftsøkonomi for det nye renseanlegget.

Renovasjon

Renovasjonsordning ivaretas gjennom medeierskap i Hallingdal Renovasjon IKS (HR). Krødsherad kommune følger opp som en del av deltakerne i forhold til eierstyring og en tilfredsstillende oppfølging av abonnenter i kommunen.

Veger

Etablere kjøresterkt rekkverk på en bro, samt gjennomføre nødvendig vedlikehold og rehabiliteringer på veger. Samarbeid med E-verk skal videreføres, med fokus på stikkrenner og grusing, samt videreføre arbeidet med grøfting. Det skal gjennomføres anskaffelsesprosesser for kosting av kommunale veger/plasser og rehabilitering av veger. Det er et mål at man i 2019 skal bruke midler på rensk av grøfter og hogst langs kommunale veger.

Brann/redning, feiing/tilsyn

Brann og feiing ivaretas gjennom avtalen med DRBV. Krødsherad kommune følger opp som en av deltakerne i forhold til eierstyring. Kommunen følger opp prosessen med ny lokasjon for 110-sentral. Gebyrer ifm feiing reguleres med deflator på 2.8 % for 2019. DRBV har også ansvar for det nye samarbeidet Sør-Øst 110. Eiertilskuddet fra Krødsherad kommune til det nye samarbeidet har økt fra ca 63 000 kr per år til ca 129 000 kr per år. Dette innebærer en økning fra 27 kr / innbygger til 56 kr/innbygger. Dette inngår nå i eiertilskuddet til DRBV.

Kommunale bygg og anlegg

Kommunen har en stor bygningsmasse i tillegg til uteområder og liten bemanning mhp tilfredsstillende oppfølging. Hovedfokus for 2019 er å ivareta de byggeprosjekter som går, og samtidig ivareta daglig drift. Det arbeides videre med bygningsvedlikehold og bygningsdrift og gjennomføring av tiltak innen de rammer som bevilges. Man har dialog med NAV vedrørende personer som har behov for arbeidstreningstiltak.

Utover dette vil man utrede ny brannstasjon i Noresund og garderobeløsning for teknisk sektor. Dette er også belyst i egen politisk sak.

Renhold

Vurdere å etablere et fellesskap for renholdere i kommunen for å sikre standardisering og bedre bruk av ressurser.

Parker og plasser

Drifte og vedlikeholde etablerte kommunale grøntanlegg. Anleggene er viktige for bygdas innbyggere og for tilreisende – man arbeider for at grøntområdene og badeplassene skal være velstelte og ryddige. Det er behov for utskifting av gamle lysarmaturer for vegbelysning i kommunale boligområder. Samtidig er kommunen i en økonomisk presset situasjon.

Utbygging

Kommunestyret har vedtatt følgende utbyggingsprosjekter som skal gjennomføres/følges opp i 2019.

- Fullføre Nye Kryllingheimen. Det planlegges med tilbakeflytting av pasienter etter fellesferien i 2019.
- Nytt renseanlegg på Bjøre.
- Fullføre tilbygg på Noresund BHG innen 1.november 2019.
- Det pågår utredning for
 - o Skolene.
 - o Ny brannstasjon

Tiltak og konsekvenser

Sektoren er i utgangspunktet fullt bemannet per januar 2019 for daglige oppgaver. For å ivareta utbygging på en god måte har man anskaffet eksterne prosjektledere for Nye Kryllingheimen og nytt renseanlegg på Bjøre.

Sektoren har en samarbeidsavtale med NAV om å bidra med oppgaver for personer som skal ha arbeidstrening og som har økonomiske ytelser fra NAV. Personell på arbeidstrening og eventuelle lærlinger inngår i sektorens samlede ressurs for drift og vedlikehold av kommunale bygg.

Vedlikehold av kommunale bygg i 2019 planlegges utført på noen av de gjenstående kommunale leiligheter og på formålsbygg. Det ble i 2018 vedtatt å bygge om gamle Krøderen barnehage til boliger. Dette planlegges på startet vinteren 2019.

Innenfor tildelt ramme prioriteres reparasjoner/akutte behov for utskiftning av gammelt utstyr osv. Samlet sett må det påregnes at ønsker fra brukere av kommunale bygg ikke kan gjennomføres. Sektoren er også ansvarlig for gjennomføring av større byggeprosjekter i 2019 og bemanningen må prioriteres til disse oppgaver.

2.8 Sektor 5: NAV

Sektor 5: NAV: Aktivitetsendring					
	2018	2019	2020	2021	2021
Grunnlag ramme	3 090 000	3 069 000	3 103 000	3 103 000	3 103 000
Økte kostnader:					
Økt lønnskostnad - fra oppgjør 2018	79 000	34 000			
Reduserte kostnader:					
Økte inntekter:					
Reduserte inntekter:					
Diverse justeringer					
	3 169 000	3 103 000	3 103 000	3 103 000	3 103 000
Rammereduksjon	-100 000				
Ny ramme - overført hovedoversikt	3 069 000	3 103 000	3 103 000	3 103 000	3 103 000

NAV Krødsherads overordnede mål:

NAV Krødsherad skal være de lokale brukernes kontaktpunkt i forhold til alle tjenester som forvaltes av Arbeids- og velferdsetaten, samt kommunale tjenester som har et selvhjelpsperspektiv og et bredt arbeidsrettet fokus.

I henhold til kommuneplan for sektoren er de virksomhetsoverbyggende mål å fremme økonomisk og sosial trygghet, bedre levekårene for vanskeligstilte, forebygge sosiale problemer og bidra til at barn og unge får en trygg oppvekst.

NAV Krødsherad har i tillegg satt seg egne innsatsområder og tiltak:

Innsatsområde:

Ungdommer i Krødsherad skal få bistand fra NAV til raskt å komme i arbeid eller utdanning.

Tiltak:

- Kartleggingssamtale
- Samarbeid med skolene
- PPOT – Ringerike + Rosthaug
- Det gjennomføres møter 2 ganger pr. år
- Utdanning, arbeidspraksis, NAV tiltakspakke

Innsatsområde:

Alle innbyggere i Krødsherad som har helsemessige utfordringer i å være i arbeid får avklart sin situasjon raskt

Tiltak:

- Identifisere alle som har slike utfordringer
- Foreta en grundig gjennomgang av saken
- Om nødvendig sette i gang tiltak for at vedkommende kan bli i sitt arbeid eller komme over i annet yrke

Innsatsområde:

Alle ansatte skal få nødvendig kompetanseheving

Tiltak:

- Opplæring gjennomføres fortløpende etter hvert som aktuelle kurs dukker opp
- Nytilsatt fra 01.01.2018 er i gang med opplæring for Ny i NAV
- Kurs i regi av NAV Buskerud / Fylkesmannen gjennomføres
- Deltakelse i workshops
- Skulder ved skulderopplæring

2.9 Sektor 6: Service og administrasjon

Sektor 6: Service- og administrasjon

	2018	2019	2020	2021	2022
Grunnlag ramme		0	15 565 700	15 565 700	15 565 700
Rammeendring - fra sektor 1		14 101 300			
Økte kostnader:					
Økt lønnskostnad - fra oppgjør 2018		249 500			
Valg		75 000			
Overført fra sektor 3 - omorganisering		837 300			
"Investeringskostnad" KIKT		300 000			
Utviklingsarbeid - digitalisering m.m		137 600			
Reduserte kostnader:					
IKA-Kongsberg - innskudd		-135 000			
Økte inntekter:					
Reduserte inntekter:					
Diverse justeringer					
		15 565 700			
Rammereduksjon					
Ny ramme - overført hovedoversikt	0	15 565 700	15 565 700	15 565 700	15 565 700

Sektoren har et forslag til driftsramme på kr. 15 565 700. Det budsjetteres med 9,2 faste årsverk. Det er 10 ansatte som dekker disse årsverkene.

Sektoren omfatter følgende tjenesteområder:

Kommuneøkonomi, regnskap, budsjettering, arkiv, fakturering, Skjenkebevillinger ihht Lov om salg og skjenkebevilling, lønn, personal, sosiale medier, velser, digitalisering, IT, valg og servicekontor.

Det er ingen lærling i avdelingen.

Hovedtrekk for service og administrasjons budsjett 2019:

- Det er styrket med 10 % på IKT første halvår 2019.
- Avdelingen har overtatt administrasjon av vederlagsbetaling og TT-kort/ Parkeringsbevis. Det forventes også økt økonomisk og administrativ støtte til virksomhetene.
- Økt satsing på Digitalisering og IKT vil gi økte utgifter, uten at det er tatt veldig høyde for dette i budsjett 2019. Her må vi prioritere gode prosjekter.

Tjenesteområdenes drift

Politisk styring

Det er budsjettet med kostnader til kommunevalg 2019. Streaming og kostnader i forbindelse med kommunestyre og formannskapsmøter er lagt inn i sektor 1.

Kontrollorganer

Kostnadene til revisjon og kontrollutvalg budsjetteres i henhold til kontrollutvalgets vedtak.

Administrasjon

Administrasjonen har fått tilført 1 årsverk fra helse og omsorgssektoren. Det vil bli prioritert å opprettholde og øke kompetansen til de ansatte i avdelingen gjennom kurs og nettverkssamlinger så langt økonomien tilsier dette.

Fellestjenester

Kostnadene til forsikringer, OU midler, KS kontingenter, BTV og BHT øker kun med indeks. Fra nyttår vil vi få en evaluering av kostnadene knyttet til BHT og her antas det at kostnadene kan gå noe ned.

Det er satt inn en investeringskostnad på 300 000,- til K-IKT. Dette er vår andel av felleskostnader på investeringssiden.

Mål og innsatsområder

Økonomiavdeling

Utredningen om samlokalisering av skatteoppkreverfunksjonen mellom Krødsherad, Sigdal og Eikerkommunene fortsetter i 2019. Egen sak til Kommunestyre vil komme.

Det arbeides fortsatt med utnyttelse av systemer og integrasjoner med forsystemer, for å effektivisere arbeidsoppgaver både i økonomiavdelingen og ute i de enkelte virksomhetene.

Personal

Det er signalisert at tillitsvalgte ønsker mer frikjøp. Det er ikke budsjettet med dette i 2019.

Større fokus på kompetanseheving i kommunen gjennom KS- læring vil bli et satsingsområde for 2019. Det er et klart mål at innkjøpte systemer som delegering, kvalitet og HMS får fokus og blir implementert i kommunen gjennom gode prosjekter og lederutvikling.

Arbeidsgiverpolitisk dokument skal ferdigstilles.

Servicetorg/sosiale medier/arkiv/politisk sekretariat

Servicetorget betjenes med full åpningstid gjennom hele uka. Det er et synkende antall henvendelser. Det må være en kontinuerlig vurdering av når og på hvilken måte vi skal treffe publikum.

Sosiale medier

Det er et klart mål at innbyggerne på en klar og lettfattelig måte kan kommunisere med Krødsherad kommune. Hjemmesidene skal sette innbyggerne i sentrum, og hjelpe dem med løsninger som sørger for raske svar. Det planlegges innføring av innbyggerportal i 1 kvartal 2019. Krødsherad kommune har over 1600 følger på facebook. Det er et godt antall i forhold til antall innbyggere. Sidene vil bli brukt til å informere hva vi driver med og jobbe omdømmeskapende.

Arkiv

Det elektroniske sak/arkiv-systemet er stadig under utvikling, og brukere av systemet utvikler seg i takt med dette. Det er etablert svarINN og SvarUT, gjennomført opplæring av nye saksbehandlere, samt utvidelse av bruken innen oppvekst og helse – og omsorg. Det er i tillegg etablert integrasjon mellom rekrutteringsverktøyet Easycruit og sak/arkiv system, samt at det pågår en prosess vedrørende ytterligere integrasjoner med blant annet konkurranseverktøyet Visma tendsign. Nye rutiner etableres parallelt med at nye funksjoner kommer på plass.

Bevaring av elektronisk materiale.

Det «ryddes» stadig i systemet, og dette vil bli prioritert fremover. Vi må avlevere elektronisk arkivmateriale. Det kreves at saker i dagens arkivsystem overføres til en historisk søkbar base, og i tillegg vil bli godt bevart hos arkivdepot (IKA), slik kan vi starte med en ny ren arkivbase. Det er mest hensiktsmessig at en slik avlevering vil foregå i årsskiftet, og gjerne valget. Da kan vi videre benytte oss av en standard 4-årsperiode før neste periodisering.

Det kreves også at det tas uttrekk av fagsystemer innen helse, omsorg og oppvekst (papir) for avlevering og langtidsbevaring hos arkivdepot (IKA).

Kostnader for ovenstående, uttrekk og opprettelse/overføring til elektronisk base, må påregnes.

Papirarkiv

Det er i 2018 avlevert mugg materiale til IKA for muggsanering. Dette arbeidet vil fortsette i 2019. Det må skiftes ut arkivbokser da mange av boksene er ødelagte eller feil type boks for dagens krav. Alt som er 25 år og eldre av administrativt arkiv og 10 år for rettighetsdokumentasjon skal pakkes og registreres før det oversendes til IKA. Kostnader her vil også måtte påregnes.

IKT

Kostnadsbilde innenfor IKT er sammensatt. Det er som tidligere omtalt avsatt 300 000,- til investering. Den eventuelle overgangen til K-IKT vil medføre endringer i dagens IKT-struktur og det må tas høyde for at 2019 må brukes et år for å innpasse sannsynlige økte driftskostnader. Det er viktig å understreke at den tentative økningen i kostnader har en klar forbindelse til en kvalitetsøkning på et område som framstår som nedprioritert.

Vielser

Kommunen har gjennomført en vielse i 2018.

2.10 Sektor 7: Samfunns- og næringsutvikling

Sektor 7: Samfunns- og næringsutvikling					
	2018	2019	2020	2021	2022
Grunnlag ramme		0	3 995 300	3 995 300	3 995 300
Rammeendring - fra sektor 1		3 870 200			
Økte kostnader:					
Økt lønnskostnad - fra oppgjør 2018		219 100			
Ny stilling - planlegging		824 000			
Bredbånd - KK's andel 2019		600 000			
Reduserte kostnader:					
30% stilling (20% leder, 10% for mye)		-268 000			
Byggesak: Konsulentkjøp		-150 000			
Bredbånd 2018		-600 000			
Økte inntekter:					
Gebyrer		-500 000			
	0	3 995 300			
Rammereduksjon					
Ny ramme - overført hovedoversikt	0	3 995 300	3 995 300	3 995 300	3 995 300

Sektoren har en foreslått driftsramme på kr. 3 995 300. Det budsjetteres med 5,6 årsverk. I tillegg er det ansatt prosjektleder for kommunedelplan Norefjell som har egen finansiering

Sektoren omfatter følgende tjenesteområder:

Arealplanlegging, byggesaksbehandling, oppmåling, matrikkelføring, adressering, jordbruk, viltforvaltning, motorferdsel, skogbruk, vassdragsovervåking, miljø, næringsutvikling,

Det er ingen lærling i avdelingen.

Hovedtrekk for SNU i 2019

- Avdelingen styrkes med ett årsverk. Det ønskes ansatt en ny arealplanlegger, som også vil ha effekt også for andre fagmiljø. Økt internt kapasitet vil sannsynligvis føre til et redusert behov for konsulenthjelp.
- Det budsjettes med økte inntekter fra oppmåling, plan og byggesak grunnet vedvarende høy aktivitet i kommunen, og noe justerte gebyrer.
- Det søkes frigjort ressurser til økt satsing på næringsutvikling og stedsutvikling gjennom mer effektiv saksbehandling.

Investeringer

Det er ikke lagt opp til investeringsprosjekter eller driftsprosjekter utover pågående prosjekter; kommunedelplan for Norefjell, gateadressering, klargjøring for boligbygging på Krøderen og Noresund og implementering av ny skogbruksplan.

Mål og innsatsområder

Enhetens verdier: Løsningsorientert, høy grad av Integritet og Vennlighet.

Kommunens ansvar for nærings- og samfunnsutvikling er nå spisset, og dette er et ansvar som tilfaller SNU i samvirke med både interne og eksterne samarbeidsparter. Det er en målsetting å styrke dette arbeidet for å nå kommunale ambisjoner om vekst og utvikling. Ambisjonene er ikke meislet ut enda, men pågående kommuneplan samfunnsdel, vil gi en retning og en tydeligere målsetning. Inntil kommunen har staket ut sine prioriterte målsettinger i samfunnsdelen, vil enheten spesielt prioritere arbeid knyttet mot reiseliv, stedsutvikling og vertskapsattraktivitet.

SNU skal fungere som en katalysator for å iverksette kommunal politikk, og bidra til gode og kreative prosesser for å foreta strategiske valg for kommunen. Enheten skal være en naturlig samarbeidspartner for innbyggere og næringslivet, fordi kompetansen om både nærings- og samfunnsutviklingsmekanismer er høy.

2019- tiltaksliste:

- Ferdigstille arbeidet med Kommunedelplan Norefjell 2019-2035
- Rigge avdelingen for å kunne følge opp kommunedelplanen, bl.a. med stedsutviklingskompetanse og kompetanse for egenproduksjon av reguleringsplaner.
- Bidra inn i kommuneplanens samfunnsdel, inkl. omtale av klima og miljø, en revidert strategisk næringsplan, rammer for samhandling mellom offentlig og frivillig sektor, og evt. rammer for et mer forpliktende samarbeid mellom skole og næringsliv, jf. planstrategien 2016-2020.
- Følge opp enhetens øvrige ansvarsområder i planstrategien 2016-2020; beitebruksplan, områderegulering Slettemoen, Noresund og Krøderen sentrum.
- Konkretisere rutiner for oppfølging av bo- og driveplikt.
- Etablere ladepunkter for elbil ved kommunens største arbeidsplasser.
- Følge opp ulovlige avfallsdeponier.
- Innføre kildesortering på skoler, barnehager og Kryllingheimen.
- Heve standarden på Matrikkelen – oppdatere bygningsbasen med opplysninger BRA og BYA og klargjøring av prosjekt for å kartfeste uavklarte grenser, ikke oppmålte grenser ol.
- Digitalisering- og effektivisering av byggesaksprosessene.
- Ferdigstille tilsynsstrategi for byggesak
- Vurdere oppmålingsdialog- digitalisering.
- Ferdigstille adresseringsprosjektet.
- Knytte til oss langsiktig kontrakt med oppmålingsfirma.

3 INVESTERINGSBUDSJETT FOR PLANPERIODEN.

3.1 Investeringsbudsjett for planperioden

Tabellen på neste side viser investeringene som er lagt til grunn ved beregningene av renter og avdrag i økonomiplanen.

Det vises også til egen sak til kommunestyret 13. desember vedr. overføring av tidligere vedtatte investeringsbudsjettbevilgninger.

Investeringsbudsjettet for 2019 er bindende når kommunestyret har gjort sitt budsjettvedtak. Øvrige år er veiledende.

Det er to store prosjekter som er innarbeidet i planperioden:

- Nye Kryllingheimen
- Ny renseløsning
- Avslutningsplan Slettemoen

Det er ikke lagt inn midler til skolebyggrenovering/nybygg skole. Investeringene her vil være betydelige. For øvrig vises til prosjektbeskrivelser/-kommentarer etter tabellen.

Følgende investeringsprosjekter for 2018 foreslås delegert til administrasjonen å gjennomføre uten ytterligere politisk behandling.

- KLP egenkapitalinnskudd
- PC-innkjøp ungdomsskolen
- Kommunale veger
- Rehabilitering kommunale boliger/bygg
- Vannmålere

Øvrige saker der det ikke allerede er gjort vedtak, legges fram for politisk behandling i formannskapet før gjennomføring, dersom prosjektene er innenfor de rammer som fremgår av budsjettet.

Investeringer							
		2018	2018	2019	2020	2021	2022
			Revidert				
Rammeområde 1:							
KLP - egenkapitalinnskudd	Disp.fond	610 000	610 000	610 000	610 000	610 000	610 000
Ladestasjoner	Fond/Tilsk.	470 000	470 000				
Sum rammeområde 1		1 080 000	1 080 000	610 000	610 000	610 000	610 000
Rammeområde 2:							
PC-innkjøp	Disp.fond	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Sum rammeområde 2		200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Rammeområde 4:							
Kommunale veger	Lån	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Nye Kryllingheimen	Lån	41 520 000	41 520 000	64 100 000			
Rehab.kommun. boliger/bygg	Lån	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Opparbeiding av boligtomter	Lån	500 000	500 000				
Ny renseløsning	Lån	6 000 000	12 000 000	35 000 000	31 750 000	31 750 000	
Vannmålere	Lån	2 000 000	2 000 000	2 000 000			
Sletteemoen – avsl.plan	Lån	600 000	600 000	5 000 000	5 000 000		
Sum rammeområde 4		51 620 000	57 620 000	107 100 000	37 750 000	32 750 000	1 000 000
Totale investeringer		52 900 000	58 900 000	107 910 000	38 560 000	33 560 000	1 810 000
Finansiering:							
Disposisjonsfond		835 000	835 000	810 000	810 000	810 000	810 000
Tilskudd		235 000	235 000				
Finansiering via drift		810 000	810 000				
Låneopptak		51 020 000	57 020 000	107 100 000	37 750 000	32 750 000	1 000 000
Total finansiering		52 900 000	58 900 000	107 910 000	38 560 000	33 560 000	1 810 000
Udekket		0	0	0	0	0	0

Vedlegg 1: Budsjettskjema 1a og b

<i>Regnskap</i>	<i>Budsjett</i>	<i>Budsjett</i>
<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>

BUDSJETTSKJEMA 1A

Skatt på inntekt og formue	-71 317 509	-68 647 000	-70 946 000
Ordinært rammetilskudd	-70 668 951	-74 756 000	-82 021 000
Skatt på eiendom	-12 155 196	-12 300 000	-12 500 000
Andre skatter	-231 804	-205 000	
Generelle statstilskudd	-7 363 982	-1 095 000	-1 300 000
Sum frie inntekter	-161 737 442	-157 003 000	-166 767 000
Renteinntekter og utbytte	-4 261 814	-1 350 000	-1 350 000
Renteutgifter	1 933 060	3 989 900	6 340 500
Avdrag på lån	7 280 122	8 064 100	10 533 900
Netto finans og gjeld	4 951 368	10 704 000	15 524 400
Til ubundne avsetninger	11 443 326	4 058 800	3 000 000
Til bundne avsetninger	5 785 477	205 000	205 000
Bruk av tidl. års mindreforbr.	-5 346 919	0	
Bruk av ubundne avsetninger	-2 533 377	-800 000	-800 000
Bruk av bundne avsetninger	-1 681 925	-680 000	-80 000
Netto avsetninger	7 666 582	2 783 800	2 325 000
Overført til inv.budsjett	687 152	810 000	
Sum overf. Inv.budsjett	687 152	810 000	0
Til fordeling drift	-148 432 340	-142 705 200	-148 917 600

BUDSJETTSKJEMA 1B

Admin./fellesdrift	17 481 272	29 131 500	8 437 100
Finans.trans - delegert myndighet	1 801 500		
Oppvekst	48 077 343	48 395 700	52 440 500
Finans.trans - delegert myndighet	1 801 000		
Helse, sos. og omsorg	54 818 226	53 332 200	56 872 800
Finans.trans - delegert myndighet	-566 483		
Teknikk næring og miljø	9 838 138	8 776 800	8 503 200
Finans.trans - delegert myndighet	-184 103		
Nav	5 871 736	3 069 000	3 103 000
Finans.trans - delegert myndighet	0		
Service- og administrasjon			15 565 700
Finans.trans - delegert myndighet			
Nærings- og samfunnsutvikling			3 995 300
Finans.trans - delegert myndighet			
Sum netto driftsramme	138 938 629	142 705 200	148 917 600
Overskudd/avsetninger	-9 493 711	0	0

Vedlegg 2: Budsjettskjema 2a og b

<i>Budsjett</i>	<i>Budsjett</i>
<i>2018</i>	<i>2019</i>

BUDSJETTSKJEMA 2A

Investeringer anleggsmidler	52 290 000	107 300 000
Kjøp av aksjer og andeler	610 000	610 000
Årets finansieringsbehov	52 900 000	107 910 000
Bruk av lånemidler	-51 020 000	-107 100 000
Andre inntekter	-235 000	
Sum ekstern finansiering	-51 255 000	-107 100 000
Overført fra driftsregnskapet	-810 000	
Bruk av avsetninger	-835 000	-810 000
Sum intern finansiering	-1 645 000	-810 000
Sum finansiering	-52 900 000	-107 910 000
Udekket	0	0

BUDSJETTSKJEMA 2B

Ladestasjoner	470 000	
Sum rammeområde 1	470 000	0
Pc-kjøp elever	200 000	200 000
Sum rammeområde 2	200 000	200 000
Sum rammeområde 3	0	0
Kommunale boliger/bygg	300 000	300 000
Klargjøring tomter	500 000	
Kommunale veger	700 000	700 000
Nye Kryllingheimen	41 520 000	64 100 000
Ny renseløsning	6 000 000	35 000 000
Vannmålere	2 000 000	2 000 000
Slettemoen	600 000	5 000 000
Sum rammeområde 4	51 620 000	107 100 000
Sum rammeområde 5	0	0
Sum investering i anleggsmidler	52 290 000	107 300 000
KLP - egenkapitalinnskudd	560 000	610 000
Totalt investering	52 850 000	107 910 000